

Etusivu>Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat>Vanhempainvastuu: huoltajuus ja tapaamisoikeus

Vanhempainvastuu: huoltajuus ja tapaamisoikeus

Kypros

1 Mitä lakitermi "lapsen huolto" käytännössä tarkoittaa? Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia lapsen huoltajalla on?

'Lapsen huollolla' tarkoitetaan nimen antamista lapselle, lapsen omaisuuden hallinnoimista ja lapsen edustajana toimimista kaikissa asioissa tai oikeustoimissa, jotka koskevat lasta itseään tai hänen omaisuuttaan. Käytännössä se kattaa kaikki asiat, jotka koskevat lasta henkilönä ja hänen omaisuuttaan.

Lapsen huolto on vanhempien oikeus ja velvollisuus, josta he yhdessä vastaavat. Velvollisuutta on hoidettava lapsen edun mukaisesti (laki 216/1990 6 §).

2 Kuka lapsen huoltaja yleensä on?

Lapsen huolto kuuluu molemmille vanhemmille yhteisesti.

3 Voidaanko lapselle määrätä muu huoltaja, jos lapsen vanhemmat eivät kykene tai ovat haluttomia toimimaan lapsensa huoltajina?

Kyllä. Tällaisessa tapauksessa tuomioistuin voi päättää, että lapsen huolto uskotaan huoltajalle (lasten ja vanhempien välisiä suhteita koskevan lain nro 216/90 18 §:n 2 momentti).

4 Kuinka huoltajuudesta päätetään silloin kun vanhemmat eroavat tai muuttavat erilleen?

Jos vanhemmat eroavat tai avioliitto julistetaan mitättömäksi, tuomioistuin päättää lapsen huollosta, joka voidaan uskoa toiselle vanhemmalle tai molemmille vanhemmille tai kolmannelle henkilölle (laki 216/90 14 ja 15 §). Tuomioistuin voi määrätä lapsen huollon vain toiselle vanhemmalle, ja se voi päättää myös toisen vanhemman oikeudesta pitää yhteyttä lapseen lapsen edun mukaisesti (laki 216/90 17 §).

5 Jos vanhemmat pääsevät sopimukseen lapsen huoltajuudesta, miten sopimus saadaan oikeudellisesti sitovaksi?

Tuomioistuimen on tehtävä sopimuksesta päätös, jotta se olisi oikeudellisesti sitova.

6 Jos vanhemmat eivät pääse yksimielisyyteen lapsen huoltajuudesta, mitä muita keinoja asian ratkaisemiseksi on tuomioistuinkäsittelyn lisäksi?

Tässä asian käsittelyn vaiheessa ristiriita voidaan ratkaista ainoastaan tuomioistuimessa: muita keinoja ei ole.

7 Jos vanhemmat vievät asian oikeuteen, mistä lapseen liittyvistä asioista tuomari voi päättää?

Tuomari voi päättää kaikista lapseen liittyvistä asioista, kuten lapsen huollosta, tapaamisoikeudesta, koulutuksesta, terveydenhoidosta, omaisuuden hoitamisesta, nimestä, elatuksesta ja ulkomaille siirtämisestä, myös jos kyse on lapsikaappauksesta.

8 Jos tuomioistuin päättää, että huoltajuus kuuluu yksin toiselle vanhemmista, tarkoittaako tämä, että hän saa päättää kaikista lasta koskevista asioista kysymättä toiselta vanhemmalta?

Ei saa, sillä huoltajuus kapeassa merkityksessään ei kata esimerkiksi omaisuuden hallinnointia.

9 Jos tuomioistuin päättää, että vanhemmilla on yhteishuoltajuus, mitä se käytännössä merkitsee?

Yhteishuoltajuus merkitsee käytännössä sitä, että vanhemmat päättävät yhdessä lastaan koskevista asioista. Lähtökohtaisesti se merkitsee sitä, että lapsi asuu vuorotellen kummankin vanhempansa luona.

10 Minkä tuomioistuimen tai viranomaisen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan laittaa lapsen huoltoasia vireille? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Toimivalta on sen alueen perhetuomioistuimella, missä alaikäisen tavanomainen asuinpaikka on. Menettely käynnistyy jättämällä haastehakemus ilman valaehtoista lausuntoa. Mahdollisia saateasiakirjoja ei tässä vaiheessa tarvita.

11 Mitä menettelyä näissä asioissa sovelletaan? Onko kiireellisiä tilanteita varten erityistä menettelyä?

Haastehakemus toimitetaan toiselle asianosaiselle, jota kehoitetaan saapumaan oikeuden eteen hakemuksessa esitetyn ajankohtana ja ilmaisemaan kantansa. Lapsia koskeviin asioihin ei sovelleta kiireellistä menettelyä lukuun ottamatta lapsikaappauksissa. Asian luonteen vuoksi tuomioistuimet huolehtivat kuitenkin siitä, että tällaiset asiat käsitellään ensisijaisina. Lisäksi kaikkiin menettelyihin sovelletaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa sekä Kyproksen tasavallan perustuslain 30 §:ää, joiden mukaan oikeuskäsittely on saatettava päätökseen kohtuullisen ajan kuluessa.

12 Myönnetäänkö oikeudenkäyntikuluihin oikeusapua?

Kyllä, edellyttäen, että lainmukaiset kriteerit täyttyvät ja tuomioistuimelta on saatu asiaa koskeva päätös lain 165(I)/2002 nojalla.

13 Voiko lapsen huoltoa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Kyllä. Päätökseen voi hakea muutosta toisen asteen perhetuomioistuimessa.

14 Joissain tapauksissa lapsen huoltoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa täytyy hakea tuomioistuimelta tai toiselta viranomaiselta. Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Lapsen huoltoa koskevan päätöksen tehnyt tuomioistuin vastaa päätöksen täytäntöönpanosta. Menettely käynnistyy toimittamalla haaste ilman valaehtoista lausumaa käyttäen menettelyasetuksen 2/90 mukaista hakemustyyppiä I.

15 Millä tavoin tulee menetellä, jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama huoltajuuspäätös tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tässä jäsenvaltiossa?

Huoltajuuspäätöksen tunnustamiseksi ja panemiseksi täytäntöön on toimitettava asiaa koskeva hakemus neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Hakemus on toimitettava sen alueen perhetuomioistuimelle, jossa lapsi asuu tai jossa vastaaja asuu, jos lapsi asuu ulkomailla.

16 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee tässä jäsenvaltiossa kääntyä, jos halutaan vastustaa sitä, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama huoltajuuspäätös tunnustetaan? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Tässä tapauksessa toimivaltainen tuomioistuin on sen alueen perhetuomioistuin, jossa lapsi asuu tai jossa vastaaja asuu, jos lapsi asuu ulkomailla. Kun edellä mainittu hakemus annetaan tiedoksi vastaajalle, hänellä on oikeus saapua tuomioistuimeen ja esittää vastineensa lain 121 (I)/2000 mukaisesti. Tämä menettely on neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 mukainen.

17 Mitä lakia tuomioistuin soveltaa lapsen huoltoa koskevassa oikeudenkäynnissä silloin kun lapsi tai osapuolet eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai kun he ovat eri maiden kansalaisia?

Tuomioistuin soveltaa Kyproksen lakia eli lakia 216/90. Jos yksikään osapuoli ei kuitenkaan asu Kyproksessa, lain 216/90 mukaisesti Kyproksen perhetuomioistuimilla ei ole toimivaltaa ratkaista asiaa.

Anna palautetta sisällön hyödyllisyydestä.

The logo for 'Your Europe', consisting of a blue smiley face icon followed by the word 'Your' in a blue script font and 'Europe' in a bold blue sans-serif font.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 10/02/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.